

بخش بیست و چهارم اما ماجرای «ناسروان دهنزایانی»؟

هنگامی که وقایع ششم سوم شهریور به وقوع پیوست ناسروان دهنزایانی در مرخصی تهران بود و به‌محض اینکه از این وقایع اطلاع حاصل کرد به‌اتفاق همسر و فرزند خود برای ملحق شدن به واحد خود با اتومبیل به‌سوی جنوب حرکت کرد. وقتی به اهواز می‌رسد به او می‌گویند که جلوتر نرید راه‌ها بسیار شلوغ و ناامن هستند. پاسخ می‌دهد: من افسر دریایی نشده‌ام که در اهواز بمانم، بایستی به واحد خودم برگردم. در راه اهواز – خرمشهر هندی‌ها اتومبیل او را به مسلسل می‌بندند و راننده و گاشته او کشته می‌شوند. یک سرباز هندی با سرنیزه به ناسروان دهنزایانی حمله کرده و سرنیزه خود را از عقب به بدن او فرو می‌کند. سرباز هندی هرچه کوشش می‌کند نمی‌تواند سرنیزه را از بدن خارج نماید. در این موقع ناسروان دهنزایانی به او اشاره می‌کند پای خود را روی کمر او بگذارد و سرنیزه را خارج نماید. پس از آن ناسروان دهنزایانی بی‌هوش می‌شود و در همان حال او را به بصره منتقل می‌نمایند که بعداً معالجه شده و بهبود می‌یابد. ناسروان ارلان (دریادار بازنشسته) که با استفاده از مرخصی به تیریز – که پدرش در آنجا سبست استانداری داشت– رفته بود. به‌محض اطلاع از وقایع جنوب با اتومبیل پدرش عازم تهران می‌شود و از آنجا با قطار به‌سوی خرمشهر حرکت می‌کند. وقتی که به اهواز می‌رسد مطلع می‌شود که خرمشهر سقوط کرده است و ناچار خود را به تیمسار شاه بخشی معرفی می‌نماید.

ناسروان کهنومینی، افسر توپخانه ناو پلنگ، پای توپ مجروح می‌شود؛ ولی باوجود جراحت زیاد حاضر به ترک پست خود نمی‌شود و به مبارزه ادامه می‌دهد و در اثر اصابت گلوله‌های متعدد دست‌وپایش قطع و روی ناو با افتخار به شهادت می‌رسد. جسد پاره‌پاره او را با پیکر تکه‌تکه صدها آتن از شهیدان وطن در گودال بزرگی در نزدیکی گورستان احمدآباد به خاک می‌سپارند. از این مدفن که گورستان سرباز گمنام واقعی و آرامگاه ناخدا نقدی، ناخدا کهنومینی، نوابان ریاضی و سایر شهدای نیروی دریایی جنوب است تا پیش از تشکیل مجدد نیروی دریایی فقط عده معدودی از خانواده افسران و درجه‌داران اطلاع داشتند...

بایستی از آن نای دلیر یادکرد که وقتی انگلیسی‌ها به علت اینکه او زبان آن‌ها را خوب می‌دانست گفتند یا آن‌ها بماند و همکاری نماید، می‌خواست در دریا خود را غرق کند و حاضر به همکاری نشد و انگلیسی‌ها به‌موقع متوجه شدند و او را به اردوگاه زندانیان فرستادند.

اخیر ایران اشغال‌شده از گوشه و کنار همان‌طوری که اشاره شد به ما می‌رسیدند و در اینجا بسیار بیجاست که از پزشک مسلمان پاکستانی اردوگاه که اکنون نمی‌دانم در کدام نقطه دنیاست سیاست‌گذاری نمایم. این شخص روزنامه را از مقامات اردوگاه برای خود می‌گرفت و برای مطالعه به ما می‌داد. یک‌بار محافظین اردوگاه افراد ایرانی را در حال مطالعه روزنامه‌ها فلک‌گیر کردند و آنان برای آن‌که آن پزشک پاکستانی را اگر قتلر نکنند، فوراً روزنامه را خوردند تا هیچ‌گونه مدرکی علیه وی در دست باقی نماند.

ایام پرنج و محنت سپیری می‌شد و غبار غم قلوب همه ما را فراگرفته بود. روزی من را به قرارگاه اردوگاه فراخواندند. در آنجا افسران انگلیسی می‌کوشیدند با ارائه دلایل گوناگون حقانیت حملهٔ خود را ثابت نمایند. افسر بازپرس که یک سروان انگلیسی بود به من گفت که با این تفنگ بر تو که می‌بینید یک سرباز ایرانی برادر مرا که یک ستوان بوده کشته و تا آخرین گلوله خود را علیه ما به‌کاربرده است.

جنگ در هر کجا که باشد، چه برای غالب و چه برای مغلوب جز رنج و درد چیزی به ارمان نمی‌آورد.

روز ۲۲ شهریورماه ۱۳۲۰ با افسران گرد هم نشست، گفت‌وگو می‌کردیم و به ایران اشغال‌شده می‌اندیشیدیم. یکی از افسران تفاللی به دیوان حافظ زد و غزلی به مطلع زیر پاسخ آن بود.

یوسف گم‌گشته بازآید به کنعان غم مخور
کلبهٔ احزان شود روزی گلستان غم مخور
درست یک ساعت پس از آن، سرهنگ انگلیسی به من اطلاع داد که ساعت آزادی شما فرارسیده است و به افراد بگویند خود را برای رفتن آماده نمایند.

نیمه‌شب ۲۴ شهریور ۱۳۲۰ با یک کشتی از بصره حرکت کرده و ساعت ده صبح به بندر شاهپور و ساعت چهارده همگی به اهواز رسیده و دوران اسارت خاتمه یافت و ... استعفای جزنا انگیز از ما به عمل آمده (رسایی، ۱۳۵۲: ۴۵۹الی ۴۷۵).

ادامه دارد...

گروه توسعه – حسین شیرزاد– اقتصاد آبی یک مدل توسعه پایدار ارائه می‌دهد و به اقیانوس برای ارائه فرصت‌های اقتصادی جدید و همچنین کاهش فقر، امنیت غذایی، معیشت پایدار و حفاظت از منابع اکولوژیکی نگاه متمایزی دارد. بانک جهانی «اقتصاد آبی» را به‌عنوان استفاده پایدار از منابع اقیانوس برای رشد اقتصادی، بهبود معیشت و مشاغل و در عین حال حفظ سلامت اکوسیستم اقیانوس تعریف می‌کند.

به گزارش روزنامه دریایی اقتصاد سرآمد، اتحادیه اروپا مفهوم «رشد آبی» را در سال ۲۰۱۲ مطرح کرد. مفهوم رشد آب‌محور به‌عنوان «افزایش توان اقتصادی و اشتغال هوشمند، پایدار و انحصاری ناشی از اقیانوس، دریا و منطقه ساحلی و تعریف می‌شود. پس از آن، بسیاری از کشورها از «اقتصاد آبی» به‌عنوان ابزاری برای رشد اقتصادی و ایجاد اشتغال استفاده می‌کنند.

فعالیت‌های صنعتی دریایی با تمرکز بر احیای اقتصادهای ملی، شامل بانکرینگ، ساخت‌وساز، حمل‌ونقل، توسعه منابع معدنی، کشتی‌سازی، خطوط انتشعاب ارتباطی، شرکت‌های دارویی، استقرار تجهیزات، انرژی پایدار از امواج، جریان‌های مالی – پولی، گردشگری اوقات فراغت ساحلی و شیلات و آبی‌زی‌پروری است. علاوه‌بر فعالیت‌های سنتی توسعه دریایی، بخش‌های اطلاعات و علوم دریایی نقش فزاینده‌تری در تقویت توسعه اقتصاد آبی ایفا می‌کنند.

رشد آب‌محور واقتصاد آبی

آنطور که «مهر» منتشر کرده، ماهیت اقتصاد آبی ترویج توسعه صنعت دریایی است که از نظر اکولوژیکی، اقتصادی و اجتماعی از اکوسیستم دریایی سود می‌برد و اطمینان حاصل می‌کند که مدل مدیریت مبتنی بر اکوسیستم باید هسته اصلی فرایند تصمیم‌گیری توسعه صنعتی و اجتماعی باشد. اقتصاد آبی، یک مدل توسعه اقتصادی پایدار دریایی است و به‌عنوان یک مفهوم اقتصادی کلان، همه جنبه‌های حکمرانی ملی و جهانی، توسعه اقتصادی، حفاظت از محیط‌زیست و پایداری و ارتباطات بین‌المللی را دربر می‌گیرد.

مفاهیم سوژه در اقتصاد آبی، اقتصاد دریایی، اقتصاد اقیانوسی، اقتصاد دریایی و رشد آبی ادغام توسعه پایدار و رشد سبز است. این یک برنامه‌ریزی کلی و توسعه هماهنگ بین اکوسیستم دریایی و توسعه اقتصادی اقیانوس و منطقه ساحلی را بر جسته می‌کند. در سال ۲۰۱۴ میلادی طرح نسوآوری اقتصاد آبی راه‌اندازی و تصریح شد که این طرح از ۳جنبه اجرا می‌شود: نخست، توسعه بخش‌هایی که پتانسیل بالایی برای مشاغل ساحلی و رشد پایدار دارند. دوم، مؤلفه‌های ضروری برای ارائه دانش، تضمین‌های حقوقی و امنیت در اقتصاد آبی و سوم، استراتژی‌های حوزه دریا برای اطمینان از اقدامات متناسب و تقویت همکاری فنی – تجاری بین کشورها.

در سال ۲۰۱۷ اتحادیه اروپا گزارشی درباره استراتژی رشد آبی به سمت رشد پایدار و مشاغل در اقتصاد آبی شهرهای ساحلی منتشر کرد. این گزارش به بررسی آنچه آموخته‌شده و آنچه از تجربیات سال ۲۰۱۲ به‌دست آمده، همچنین آنچه در حال انجام است و آنچه هنوز وجود ندارد، می‌پردازد. در این گزارش هم ۵حوزه متمرکز از جمله انرژی آبی، آبی‌زی‌پروری، گردشگری ساحلی و دریایی، بیوتکنولوژی آبی، منابع معدنی بستر دریا؛ دوم، مزایای داده‌های دریایی، برنامه‌ریزی فضایی و نظارت دریایی برای تسهیل رشد در اقتصاد آبی سواحل؛ سوم، ترویج رویکرد مشارکت در شهرهای ساحلی مولد؛ چهارم، افزایش سرمایه‌گذاری و پنجم، ایجاد استراتژی رشد آبی متناسب با چالش‌های آینده.

فریداعیزی – اقتصاد سرآمد

«روزنامه دریایی سرآمد» منتشر می‌کند

تغییر پارادایم جهان در رویکرد به اقیانوس و سواحل

اقتصاد آبی به‌مثابه توسعه پایدار در جهان

گردشگری ساحلی، حمل‌ونقل تجاری، انرژی دریایی (از نیروی امواج و جزرومد گرفته تا مزارع بادی فراساحلی که در حال حاضر ۹۰درصد توربین‌های بادی دریایی جهان در آب‌های اروپا هستند) و صنایع نو ظهوری مانند بیوتکنولوژی آبزیان است. در واقع تخمین زده می‌شود که تعداد مشاغل مرتبط با انرژی‌های تجدیدپذیر دریایی در اروپا تا سال ۲۰۳۰ دو برابر شود. چشم‌انداز بیوتکنولوژی آبی که نه‌تنها در پزشکی و داروسازی بلکه در بخش‌های تولید غذای دام و طیور و انرژی نیز کاربرد دارد.

زیست توده جلبکی این بخش تنها در اروپا ۱.۶۹ میلیارد یورو ارزش دارد و ۱۴هزار کارمند دارد. در واقع کشف شده است که نه‌تنها ریزجلبک‌ها برای فتوسنتز در دریاها نقش اساسی دارند، بلکه می‌توان از آن‌ها برای تولید سوخت زیستی نیز استفاده کرد. این امر منجر به ایجاد تأسیسات تولید آزمایشی در ایتالیا و پر تغال شد. در چین، بزرگ‌ترین تولیدکننده جلبک‌های درشت در جهان، ۹۹درصد جلبک‌های دریایی تولیدکننده از پرورش جلبک دریایی تأمین می‌شود. در اروپا، ۹۷درصد برداشت‌ها از فارم‌های پرورش جلبک نیست، بلکه از برداشت مستقیم است.

تغییر پارادایم در رویکرد به اقیانوس و سواحل

در واقع، اقتصاد آبی نشان‌دهنده یک تغییر پارادایم در رویکرد ما به اقیانوس‌ها و سواحل است. این امر خواستار تبدیل از شیوه‌های ناپایدار به استفاده جامع‌تر و مسئولانه‌تر از منابع دریایی است. یکی از نشانه‌های روشنی که اقتصاد آبی تأثیر نهادی بر حکمرانی اقیانوسی دارد، تعداد کشورهایی است که ترتیبات حاکمیتی بین‌بخشی را برای تسهیل ماهانگی و انسجام سیاست‌ها ایجاد کرده‌اند. تقریباً یک‌چهارم کشورهای مشترک‌المنافع در مجموع و بیش از یک‌سوم کشورهایی که نوعی اقتصاد آبی را به واسطه قوانین محکم و ترتیبات سازمانی منسجم نهادینه کرده‌اند، یک بخش اختصاصی یا وزارتخانه یا شکل دیگری از سازمان دولتی ایجاد کرده‌اند تا توسعه اقتصاد آبی را تسهیل کنند.

این یک گام مثبت برای تشویق رویکردهای یکپارچه‌تر به اداره شهرهای ساحلی است، زیرا دستور کار مشترک برای همکاری بیشتر در بخش‌های مختلف دریایی ایجاد می‌کند. در سال ۲۰۲۳ اقتصاد آبی تقریباً ۴.۴میلیون شغل آفریده و ارزش افزوده ناخالصی معادل تقریبی ۰۰میلیارد یورو در سال در اروپا و ۲۷تریلیون دلار در سطح بین‌المللی ایجاد کرده است. رشد بسیار قوی در آبی‌زی‌پروری دریایی، انرژی باد فراساحلی، فراوری ماهی و کشتی‌سازی و تعمیرات ترانشیپب مشهود است. صنایع دریایی در شهرهای ساحلی این پتانسیل را دارند که سهم مهمی در رشد اشتغال ملی داشته باشند.

گردشگری ساحلی و دریایی هم فرصت‌هایی را برای رشد اقتصادی و توسعه محلی ارائه می‌دهد؛ در سال ۲۰۲۰، پیش‌بینی می‌شود که آن‌ها تقریباً ۴۰میلیون شغل تمام‌وقت را در سناریوی تجاری معمولی به کار گیرند. انتظار می‌رود سریع‌ترین رشد اشتغال در انرژی باد فراساحلی، آبی‌زی‌پروری دریایی، پردازش ماهی و فعالیت‌های بندری رخ دهد.

تحول در ارتباطات اقتصادی انسان و دریا

رابطه اقتصاد انسان با دریا بار دیگر به طرق مهمی در حال تحول است. دریا به‌عنوان محیطی برای تجارت جهانی و به‌عنوان منبع مهم غذا و انرژی پوش مفهوم می‌دارد؛ سهم دریاها در اقتصادهای ملی مهم است و در پایان این قرن احتمالاً به یک نیروی اقتصادی مهم تبدیل خواهد شد. اگرچه مفهوم اقتصاد آبی به‌طور گسترده در مجامع ملی و مجامع بین‌المللی مورد بحث قرار گرفته است، اما در ایران ما نیاز به ترتیبات نهادی – سازمانی قوی و قواعد پشتیبان حقوقی – قانونی و متخصصان مجرب داریم چنانکه علی‌رغم این واقعیت که سرمایه‌گذاری اقتصاد آبی کمک زیادی به استفاده پایدار از منابع دریایی برای رشد اقتصادی، بهبود معیشت، اشتغال و اکوسیستم دریایی ایران می‌کند، تلاش‌های کمی برای تشویق سرمایه‌گذاری پایدار در این زمینه توسط بانک‌ها، بیمه‌ها، صندوق‌های ثروت ملی و سرمایه‌گذاران خصوصی انجام شده است.

بدون شرح

قالب دوربین

عکس: اصغر بشارتی